

TRŽIŠKI RAZGLEDI

Leto III (1996) št. 6 (24)

JUNIJ 1996

Cena 40.- SIT

U V O D N I K OB PRAZNOVANJU 5. OBLETNICE DRŽAVNOSTI

V glavi še vedno urejam vtise z letošnjega praznovanja dneva državnosti. Na kresni večer smo pričeli praznovanje s slovesno zahvalno mašo pri sv. Jožefu. S cerkvenega kora je odmevala ubrana pesem, med ljudmi je bilo neko posebno vzdušje, kakršnega ne doživiš vsak dan.

Sledila je slovesna akademija v osnovni šoli v Bistrici. Cankarjeva beseda se je zlila v enkratno sozvočje z glasbenimi in plesnimi izvajalci. Med drugim mi je v valovih prihajala v dušo tudi Kernjakova pesem:

Rož, Podjuna, Zila, nagelj, rožmarin.

V sveti zemlji sniva tvoj slovenski sin.

Nehote sem se spomnil na srečanje z nemško govorečimi Korošci pred nekaj dnevi. Spremljal sem jih na enodnevni strokovni ekskurziji po Sloveniji. Lahko rečem, da smo se preko dneva kar lepo spoprijateljili in preseglili prag zadržanosti. Končali smo na skupnem obedu, kosilu ali večerji, saj ni važno.

Najprej me je presenetila slovensko urezana viža iz frajtonarice. Sledile so pohvalne besede, da je Slovenija po vsej pravici lahko Švica na Balkanu(!). Razgovor ob pivu se je razgrel s trditvami, da je slovesno narodnostno vprašanje v Avstriji zgolj političen problem, ki naj bi služil nekdanjemu komunističnemu režimu pri prodiranju na zahod, da danes v Avstriji ni več kot 25.000 Slovencev, da smo Slovenci napravili kardinalno napako, ko smo v svoj prvi bankovec narisali knežji prestol in še..., dokler ni najbolj razgret možakar pribil, da je po priimku Slovenec, da stara mati ni znala nemško, da pa se danes kljub temu ne sramuje, da pripada osemdesetmilijonskemu nemško govorečemu ljudstvu.

Res, globoko v srcu (tahi zemlji) sniva slovenski sin (slovenska poštenost).

Akademik prof. dr. Anton Trstenjak je v svoji najnovejši knjigi Slovenska poštenost pronicljivo analiziral pojav nemškutarstva. Opisal ga je kot sprevrženo obliko slovesne poštenosti, ki se do smrti bori za svoja načela in ideje ne glede na okoliščine. Pri zgoraj omenjenih sogovornikih je bila v srcu še vedno vsajena slovenska poštenost, razum pa je govoril, da se bolj spleča pripadati gospodarsko vplivnejši skupini. Rezultat je razdvojenost in seveda načelo, da je biti Nemec dobro, da se spleča. V srcu pa je še vedno iskrica slovenske poštenosti, ki pa služi le kot plamenček, ki stalno vžiga občutek pripadnosti Nemcem.

Kaj se bo zgodilo z nami, s Tržičem, ko bo izbrisana meja na Ljubelju? Bo to res v skladu s pesmijo, da "Tržič je ena luknja taka, da not se pride le po cest" ali pa prihaja še kaj usodnejšega za tukajšnji živelj in slovenski narod?

V tem trenutku je Tržič za Slovenijo res ena obrobna luknja, ko lahko določeni poslanci zakonski predlog o zmanjšanju dajatev za določene industrijske panoge (sooblikovala ga je naša poslanka Jana Primožič) označijo kot rezultat slabih sanj. Morda je res, vendar v tem primeru slabo sanja veliko tržiških občanov.

Lahko se tudi zgodi, da bo utrujena tržiška industrija postala zelo lahek plen in donosna naložba za marsikoga iz naše sosesčine. Zaradi bližine drugače govorečih ljudi, ki so nam sicer zelo sorodni, pa bi se tako tudi po gospodarski plati ustvarile vse okoliščine za pojav novih narodnostnih težav v Trziču.

Naj bo dovolj. Verjamem, da z našo previdnostjo, pametjo in poštenostjo do tega ne bo prišlo. Verjamem, da bomo čez pet let živeli boljše kot sedaj. Kako se bomo podredili drugim, pa je konec koncev samo naš problem. Če bomo ponosni kot Slovenci, če se bomo gospodarsko okrepili, če bomo imeli radi našo Slovenijo, če bomo z ljubeznijo gojili slovenski jezik kot enakopraven jezik v Evropski zvezi, se za našo prihodnost ni bati. Lahko bomo živeli normalno in ne bomo razdvojeni.

DR. JANEZ POKLUKAR

OB DNEVU DRŽAVNOSTI V OŠ BISTRICA (PONEDELJEK, 24.6.1996): JAZ, BRATJE, PA VEM ZA DOMOVINO...

IZ VSEBINE:

UVODNIK-OB PRAZNOVANJU 5. OBLETNICE DRŽAVNOSTI
KURJA GASA - VIRJE
IZ ZGODOVINE TRŽIŠKE ŽELEZNICE
KRAJI V TRŽIŠKI OBČINI

15. REDNA SEJA
OBČINSKEGA SVETA

je bila v četrtek, 27. junija 1996, sklicana na pobudo skupine svetnikov. Po pregledu in potrditvi zapisnikov so svetniki sprejeli dnevni red seje. Material za sejo so prispevala predvsem delovna telesa OS ter skupina svetnikov. S strani občinske uprave sta se seje udeležila tajnik Tomaž Mikolič in vodja urada za gospodarstvo Slavka Zupan. Župan Pave Rutar se je opravičil, na seji pa bi morali sodelovati še ostali vodje občinskih uradov. Glede na 46. člen Poslovnika Občinskega sveta Občine Tržič, bi moral župan ali zaposleni v občinski upravi pismeno poročati o izvrševanju sklepov sveta. Ker se to ne dogaja je Občinski svet še enkrat pozval vodstvo občine, naj se drži poslovnških določil.

Na omenjeni seji so najprej govorili o odstopni izjavi Janeza Groharja (SDS) z mesta podpredsednika Občinskega sveta. Ustno je odstopil s tega položaja na 14. seji OS, za to sejo pa je podal še pismeni odstop. Zapisal je: »Obžalujem svojo nepremišljeno izjavo, da odstopam, vendar svoje besede ne bom prelomil. Občinski svet od tistega trenutka (od 14. seje OS, op. ur.) torej nima več podpredsednika. V Svetu Občine Tržič sem pripravljen sodelovati še vnaprej, vendar le kot svetnik SDS.« Pismeni odstop je OS začasno zamrznil - o njej bodo razpravljali na prihodnji seji, ki bo predvidoma v četrtek, 11. julija.

V nadaljevanju seje so svetniki potrdili 3 nove člane OS namesto 3, ki jim je prenehal mandat. Novi člani so: Irena Šmitek-Pavkovič (SDS), dr. Oton Kikel in Marjan Dežman (Zeleni Slovenije). Na seji je bila navzoča le ga. Šmitek-Pavkovič. Pri pregledu realizacije sprejetih sklepov je bilo zopet mučno, saj občinska uprava ne pripravlja teh poročil. Obljuba je, da jih prihodnjic bodo.

Govorili so tudi o realizaciji Odloka o proračunu Občine Tržič za leto 1996. OS pričakuje od Občinske uprave izpolnjevanje tega odloka, ker se v nasprotnem primeru utegnejo že tako slabi odnosi med svetom in upravo še dodatno poslabšati. Lahko pa pride tudi do posegov s strani države, kot je bilo omenjeno na seji. Sprejet je bil tudi osnutek Odloka o gospodarskih javnih službah Občine Tržič. Do prihodnje seje bosta Odbor za okolje in prostor pri OS in Občinska uprava skupaj pregledala vložen predlog in pripravila dodatne izboljšave.

Po krajšem odmoru je bil potrjena še Sprememba Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave ter Odlok o organizaciji in delovnem področju Tajništva Občinskega sveta. Kot osnutek je bil potrjen tudi Pravilnik o uporabi službenih vozil Občine Tržič. Po dodelavi manjših neuskajenosti se bo v bodoče vsaj vedelo, kdo odgovarja, skrbi in kdo lahko uporablja vozila v lasti Občine Tržič.

Tone Kramarič (LDS) je bil kaseje imenovan za člana Nadzornega odbora. Pod vodstvom Janeza Jazbeca (LDS) Nadzorni odbor žal ni deloval - s tem je bilo mnogo zamujenega, kar bo novi odbor moral nadoknaditi. Predlagano je bilo tudi, da Komisija za volitve in imenovanja pripravi razpis za mesto tajnika OS. Tajnik Občinske uprave Tomaž Mikolič je predstavil obisk delegacije mesta Ste Marie-aux-Mines v Tržiču v juliju in povratni obisk Tržičanov v Franciji. OS se začetka slavnosti ne bo udeležil zaradi nasprotovanja nelegalni gradnji Kurnikovega trga, v drugih aktivnostih pa bo seveda sodeloval.

PO TISKOVNI KONFERENCI
OBČINSKEGA SVETA

V četrtek, 29. junija je predsednik tržiškega občinskega sveta dipl. inž. Peter Smuk sklical tiskovno konferenco, na kateri je skupaj z nekaterimi svetniki spregovoril o aktualnih zadevah, ki se pojavljajo v Tržiču.

Peter Smuk in svetniki so najprej pojasnili potek sprejemanja občinskega proračuna, ki je bil po dvakratni potrditvi (drugič zaradi veta župana) z 19 glasovi ZA in 1 vzdržanim končno sprejet, pred dnevi pa tudi objavljen v Uradnem listu (Ur. list RS št. 31/96). Še vedno pa ostaja dilema, če se bo po njem ravnal tudi župan Pavel Rutar in kakšen bo njegov odziv. V eni od zadnjih števil Slovenca je namreč napisal: "...kljub zaostrovanju odnosov z g. Petrom Smukom, bom samovoljno, na lastno odgovornost in za ljudi podpisal pogodbe za vse projekte, ki si jih želijo občani, in v skladu z zakoni." Občinski proračun sprejema občinski svet, župan pa je po zakonu tisti, ki ga izvaja.

V drugi točki - tekoča dogajanja je predsednik OS poročal o medijskih odzivih župana in prizadetih občinskih svetnikov, ki jim je svet odvzel mandate na osnovi zakona o nezdržljivosti funkcij. Bivša svetnika Zelenih in Socialdemokratov Ignac Primožič in Darko Veternik sta namreč uslužbenca občinske uprave in potemtakem ne smeta hkrati opravljati funkcije občinskega svetnika. Tudi Nikolaj Ahačič (Zeleni Slovenije) dela za občinsko upravo - čeprav pogodbeno, kar je po zakonu nemogoče. Nekdo ne more v eni osebi hkrati odločati o tem, kaj se bo delalo, odločati kdo bo izvajalec del in se za nameček še prijaviti na razpis oziroma nastopati kot izvajalec del. Te tri svetnike je občinski svet v skladu z zakonom nadomestil z novimi svetniki z njihovih list.

Glede revizije poslovanja (za katero je bilo plačanih cca 3 milj. SIT sredstev - namesto da bi uporabili računsko sodišče, ki je za to pristojno in bi to storilo brezplačno) župan že v nekaj člankih namiguje na zlorabe iz prejšnjega mandata. G. Smuk je ob tem povedal, da mora g. župan drugače ravnati - če meni, da gre za zlorabo, naj to javi službam pregona, ne more pa se strinjati, da nakazuje na domnevne nepravilnosti in zlorabe s ciljem, da nekoga oblati in da zavaja javnost. Pri tem je vprašal tudi novinarje, če vedo, kaj hoče g. župan s svojim člankom povedati oz. če ga razumejo. Na to vprašanje se ni oglasil nihče.

Predsednik občinskega sveta je opozoril še na skrajno mučnost odnosov med županom in občinskim svetom. Sam popolnoma razume potrebo po spoštovanju gospoda župana, pričakuje pa prav tako primeren odziv in spoštovanje vloge svetnikov, potrebo po sodelovanju in obveščanju občinskega sveta s strani občinske uprave.

Na tiskovni konferenci so odelovali še podžupan Janez Bečan ter naslednji občinski svetniki: Jožko Kuhelj (SLS), Boris Tomazin, Vito Primožič (SKD), Ludvik Perko, dr. Marija Šimenjko-Vodnjov (ZLSD), Borut Sajovic in Bojana Kališnik-Sušnik (LDS), Jože Prašnikar (SDS).

Ob koncu je predstavil še praznovanje Dneva državnosti, ki ga je na pobudo svetnikov SKD sprejel občinski svet na svoji zadnji seji. Upamo, da bo to praznovanje uresničitev tisočletnega sna Slovencev tisto, ki bo povezalo vse tržiške politike in stranke, saj se le ob skupnem sodelovanju rojevajo pozitivni sadovi.

KAKO SO PREDSTAVLJENI KRAJI TRŽIŠKE OBČINE

(5. nadaljevanje)

SEBENJE, v *Sebenjah (500 m), sebenjski, Sebenjci (389 preb.)*.

Gručasto naselje na severu Dobrav leži na naplavni raznici ob zahodnem vznožju gozdnatega terciarnega gričevja, med Križami in Žiganjo vasjo. Na nizki vzpetini je zaselek Gorca. Manjši potočki s severa tečejo po izgonskih strugah. Na pobočju nad vasjo je več smučarskih skakalnic. V preteklosti je tu delalo več samostojnih čevljarskih mojstrov. (T.K.)

ŽIGANJA VAS, v *Žiganji vasi (485 m), žiganjski, Žiganjci (420 preb.)*.

Razpotegnjena vas z gručastim jedrom leži na severu Dobrav, na stiku gozdnatega terciarnega gričevja in naplavne ravnice reke Tržiške Bistrice, na njenem levem bregu. Sestavlja jo več zaselkov. Zaselek Žiganja vas je stisnjen ob rob ravnine, Hom in Novine pa se širita na gričevje. Ladja cerkve sv. Urha, omenjene že leta 1350, je v osnovi še romanska. Freske so iz obdobja okoli leta 1400. Južno od cerkve rase mogočna vaška lipa, ki ima obseg 728 cm. Njena starost je cenjena na 300 let. Večino kmetijskih zemljišč obdeluje kmetijska zadruga iz Križ. Zaposleni vaščani se vozijo na delo v Tržič in Kranj. (T.K.)

RETNJJE, na *Retnjah (490 m), retenjski, Retenčani (278 preb.)*.

Dokaj razloženo naselje v severozahodnem delu Dobrav leži na robu naplavne ravnice nad levim bregom reke Tržiške Bistrice, severno od Brega ob Bistrici. Vas sestavljajo zaselki Babja vas in Retnje na bistriški terasi ter Graben pod ježo na holocenski ravnici. Iz reke je speljana umetna struga Mlinščica, ob kateri so mline nadomestile male hidroelektrarne. V kraju je obrat ljubljanske tovarne Rog. (T.K.)

BREG OB BISTRICI, na *Bregu (480 m), brežanski, Brežani (57 preb.)*.

Razpotegnjeno obcestno naselje je stisnjeno na robu prodne terase nad strmim levim bregom reke Tržiške Bistrice, južno od Retenj. Večina prebivalcev dela v Tržiču in Kranju. (T.K.)

NOVOGRADNJA NA LJUBELJSKEM MEJNEM PLATOJU

Pred kratkim je Kompas MTS odprl na obrobju ploščadi mejnega prehoda Ljubelj steklenjak, kot podaljšek obstoječi restavracijsko-uslužnostni zgradbi. Ob steklenjaku je razgledna ploščad, koder bodo uredili napravo za razgledovanje po bližnji okolici. Arhitekt-oblikovalec pa bi se s potezami novogradnje lahko bolj približal oblikovalskim zasnovam objekta, ki stoji poleg steklenjaka. Ker se gradijo tudi novi prostori za tehnični del Duty Free trgovine v sami brezcarinski coni, upravičeno pričakujemo, da bo le-ta oblikovno doslednejša do bližnjih stavbnih mas. Mejni plato z novimi posegi pridobiva na uporabnosti - dodajmo mu še estetski blišč.

UREJEVANJE KURNIKOVEGA TRGA

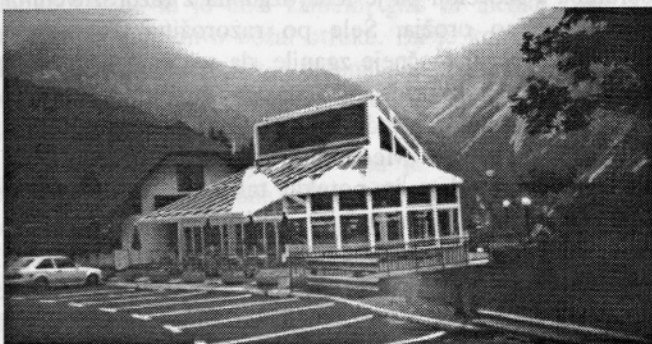
Prebivalci Tržiča z zadovoljstvom sprejemajo poteze, ki kaj pripomorejo k urejenosti Tržiča. Tako je tudi z urejevanjem Kurnikovega trga. Lepo pa bi bilo, če bi ta ureditev, ki jo izvaja občinska uprava z vodjem oddelka za prostor in okolje arhitektom Nacetom Primožičem na čelu, bila tudi pravno urejena in ne črna gradnja. Tako gradbena inšpektorica Irena Bidovec, dig iz Inšpektorata RS za okolje in prostor ugotavlja: »Po preučitvi zadeve (Prenova Kurnikovega Trga v Tržiču, op.) ugotavljam da gre za posege v prostor, ki so v nasprotju z določili Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor...«. Predstavniki Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Kranja so ravno tako izrekli ogorčenje nad nestrokovnimi prijemi, ki se jih loteva Občinska uprava, medtem, ko prenavlja Kurnikovo hišo. Sprašujemo se tudi, iz katerih sredstev se obnavlja hiša ob Kurnikovem trgu. Kam bodo komunalci prihodnjo zimo odstranjali sneg (tu je bila rampa za odvoz snega)? Kje bomo hodili pešci, če so robovi nove gradnje za pešce neprimerni? Pešci hodijo v zadnjem času kar po cestišču. Po omenjenih mnenjih je ugotovljivo, da je gradbišče črna gradnja; iz sprejetega proračuna je razvidno, da se prenova financira s proračunskimi sredstvi, čeprav proračun tega ne dovoljuje.

Ali bodo ta in podobne gradnje brez dovoljenj postale za načrtovalce še »črna luknja«?

VITO PRIMOŽIČ

HUDI NALIVI

V juniju smo imeli za ta čas nenavadno vreme - daljše obdobje suhega in vročega vremena. Kot v prejšnjih letih pa nas je ponovno obiskal sneg, ki je pobelil vrhove gora. Pred tem pa so nalivi posebno v Šentanski dolini povzročili, da je močno narasel Mošenik. Ob tem so bila prizadeta tudi dela na tržiški obvoznici, pri gradnji novega mostu.

5. LET SLOVENSKE DRŽAVE

Pred petimi leti je bil slovenski narod v svojem hotenju po samostojni državi tako enoten kot še nikoli. Temu je sledil rezultat - osamosvojitve. Svoj pristanek skupnim ciljem naroda so bili prisiljeni dati tudi skoraj vsi dotedanji politični prijatelji Beograda zaradi odbijajočega samodržstva Miloševića.

Iz časov izpred petih let mi je ostalo v spominu zborovanje na Grmu pri Novem mestu. Tam so bila postavljena zaskrbljujoča vprašanja predsedniku Vlade Peterletu, če je scenarij osamosvojitve res dobro pripravljen. Potrdil je, da je vse preučeno in to v raznih variantah. Tudi o sodelavcih je dejal, da vanje popolnoma zaupa. Prav Peterle je bil tiste dni tarča napadov iz Beograda. Upali so, da ga bodo zlomili, njega, ki je bil takrat najvažnejši člen slovenske verige. Pokazal pa je, da je bil najbolj trden člen in to takrat, ko skoraj nihče razen njega ni upal več v Beograd, on pa je šel zahtevati naj izpustijo talce - slovenske vojake.

Tudi v inozemstvu je bil Peterle tisti, ki je najbolj uspeval navezati odločujoče politične stike in pridobiti podporo za slovensko osamosvojitve. Povedal je primer, ko se mu je javila bivša britanska premierka Thatcherjeva in ga nagovorila: "Želela bi, da vam nekako pomagam - pa ne vem, kako." Peterle ji je nakazal, naj, če le more, vpliva na vlade v Londonu, Parizu in Washingtonu, da spremene svoje stališče glede Slovenije. Obljubila mu je. Marsikaj je lahko vzrok za takšno ravnanje. Slovenskemu narodu je pred petimi leti zasijala luč svobode - to kar so si tako zavestno želeli tudi naši predniki vse od leta 1848 z zahtevo po zedinjeni Sloveniji. Leto 1991. je bilo, glede osamosvojitve, Sloveniji naklonjeno!

ODHOD JLA IZ TRŽIČA LETA 1991 SPOMIN NA DOGODKE ODHODA JLA IZ TRŽIŠKE OBČINE

V tržiški občini je bilo pred petimi leti, v dneh od 25. junija do 2. julija 1991 nekaj značilnih dogodkov:

Teritorialna obramba v Trziču se pred temi dogodki ni dala razorožiti. Komandir teritorialne obrambe Janez Dev je o razorožitvenem pozivu obvestil predsednika občinske skupščine inž. Petra Smuka, ki se je o tem posvetoval s tedanjim obrambnim ministrom Janezom Janšo, ki je svetoval naj se razorožitvi poskuša izogniti. Z izgovori, da je hramba zagotovljena, s tajnimi ukrepi in tesno povezavo s tržiško milico, katere komandir je bil tedaj Felak, so se razorožitvi izognili. Teritorialna obramba v Sloveniji pa je tedaj izgubila z razorožitvenimi ukrepi večino orožja. Šele po razorožitvi TO so se slovenske oblasti močneje zganile, da so tajno nabavljale novo orožje, kolikor je bilo seveda možno.

V občini sta bili tedaj stacionirani dve graničarski enoti JLA in to v Medvodju ter na Ljubelju. Potek ukrepov proti njima je potekal takole:

- enoti sta bili blokirani ob sodelovanju teritorialne obrambe, milice, lovcev, gorskih reševalcev, gozdarjev,
- pred sovražnostjo je bil mejni prelaz na Ljubelju pod slovensko upravo, zastava, carina, milica,

- na ukaz JLA, da zasede mejne prehode, je ta poslala na Ljubelj četo vojske. Pripeljali so se do predora pred Zalim rovtom. Ta je bil blokirani. Zato so odšli peš na mejni prehod in ga zavzeli (brez žrtev). Teritorialna obramba, ki je bila mobilizirana in ojačana pa je to enoto obkrožila in jo izčrpavala.

- Druga mehanizirano oklepna enota je poskušala rešiti enoto JLA na Ljubelju, pa se ji ni posrečilo. Prišla je skozi Trzič, med potjo je bila na Čegeljšah zaustavljena. Zato se je morala vrniti.

- Obenem pa je Teritorialna obramba zavzela tudi graničarsko postojanko v Medvodju in posadko odpeljala v ujetništvo.
- Pogajanja v Podljubelju med JLA in slovenskimi (občinskimi) oblastmi so privedla, da je enota JLA zapustila mejni prehod in odšla v svojo izhodiščno postojanko. Po mirovnem sporazumu so se smele te enote zadrževati v Sloveniji še tri mesece in potem so prav tako po sporazumu odšle.

ODHODA JLA IZ TRŽIŠKE OBČINE NAJ BI SE SPOMINJALI S SPOMINSKIM DNEVOM.

PO POGOVORU S PETROM SMUKOM POVZEL F.P.
Šele ko človek prebira te dogodke, se zave, da je tudi on sooblikoval dejanja izpred petih let in da je vse to zdaj že zgodovina. Veliko vas je, ki poznate to zgodovino z različnih plati, zato Vas vabimo, da je ne prepustite pozabi, ampak nam jo skušate osvetliti tudi s te - Vaše plati. Vaših prispevkov bomo vesel, k sodelovanju pa naprošamo tudi Tržiški muzej.

UREDNIŠTVO

AMERIŠKI SLOVENC I N OSAMOSVOJITEV

V lansken letu, ko je CPZ Ignacij Hladnik gostoval v Ameriki, smo od tamkajšnjih Slovencev slišali za mnoge dogodke, ki so se nanašali na podporo za osamosvojitve Slovenije. Tako nam je v Chicagu pripovedoval Stane Simrajh o številnih zborovanjih in akcijah, s katerimi so vzbujali pozornost v javnosti in še na druge načine so pripomogli, da se je celo trdovratna politika ZDA, ki je bila naklonjena Jugoslaviji, spremenila. Naše rojake je zajelo živo gibanje za ta slovenski sen in željo po svobodi. Tudi v slovenskem središču - Clevelandu je bilo vse polno živih spominov na tisti čas slovenskega osamosvajanja. Tod so ustanovili posebni Odbor za Slovenijo, ki ga je vodil Edmund Turk, odbornik in podžupan Clevelanda. V spomin na tisto politično živahnost imam spomin - majico s karakterističnimi vezeninami iz Chicaga, ki so jih nosila predvsem lepa slovenska dekleta, in pa kapo, ki so jo naredili za predsednika odbora za Slovenijo Edmunda Turka.

FRANC PRIMOŽIČ

KURJA GASA - VIRJE

Ulice in mestni predeli imajo večinoma svojo posebnost. V Trziču je ena takih posebnosti Kurja gasa. Kurja gasa je ljudsko ime za ulico Virje. Tako so v starih časih Trzičani hudomušno poimenovali ozko ulico, naslonjeno na strmo pobočje Kokovnice, kjer je med hišami na desni in levi strani ulice komaj dovolj prostora, da se pešci srečujejo brez težav, voznja z avtom pa še danes ni mogoča. Bilo pa je dovolj prostora, da so se lahko po ulici nemoteno sprehajale kure. Odtod tudi ime Kurja gasa. Ime Virje pa pomeni svet z izviri. Ob vznožju Kokovnice je res polno izvirov vode. Zato so bili mimo hiš v Kurji gasi in celo pod stavbami speljani odtoki podzemnih voda in jaški (grabni), kamor so se odtekale odplake in odtod so jih izpirale podzemne vode. Danes so mnogi odtoki zadelani.

Središče mesta krasijo velike meščanske hiše. Kurja gasa pa je pozidana z ličnimi majhnimi hišicami. Na spodnji strani ulice (z lihimi številkami) se stiskajo ena poleg druge, na zgornji strani (s sodimi številkami) pa je stalo pred drugo svetovno vojno le nekaj hiš. Danes je večina hiš v Kurji gasi obnovljenih in dozidanih je nekaj novih. Spodnja stran hiš je obrnjenih proti mestu, kamor se odpira lep razgled na mesto in na hribe v ozadju z Begunjščico. Z obeh mostov spodaj v mestu pa je slikovit pogled navzgor na pozidane hiše Kurje gase in hiše pod njo, ki se stiskajo na bregu nad mestom, kot bi jih naslikal slikar.

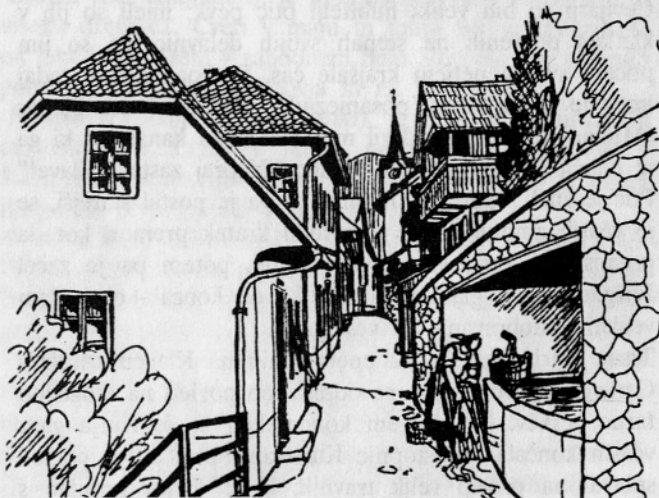
Pravo podobo in "dušo" pa ulicam dajo ljudje, ki živijo v njih. Prebivalci Kurje gase, med obema vojnoma, so bili člani znanih tržiških družin: Šavs (po domače Skledar), Jagodic, Oblak, Kopač, Slapar (Muline), Roblek, Ribnikar (Tekec), Vrhovnik (Farič), Hafner (Bitenc), številne družine Dobrin (Fortunar) in Radon - Kavčič. Današnji prebivalci Kurje gase so večinoma potomci omenjenih družin; nekaj teh se je odselilo, priselili pa so se drugi.

Ljudje iz Kurje gase so se preživljali predvsem s čevljarstvom (šuštarijo). Družine Slapar, Roblek, Dobrin in Floreta Radona so imele zasebno čevljarstvo obrt. Ročno so izdelovali različno obutev: čevlje, natikače (štetletne), copate (poznane so bile kamelhar). Najbolj cenjeni pa so bili kvedri, gojzarji, t.j. posebno močni, trpežni in težki čevlji, podkovani z železnimi žbicami in okovani po obeh straneh z ročno kovanimi kroparskimi žebli (kaparji). Gojzarji so bili predvsem uporabni za hojo v hribih. Čevljarjem so pri delu pomagale tudi njihove žene kot prešivalke gornjih delov obuval in izdelovalke copat. Svoje izdelke so ob sobotah odpošiljali (lifrali) k trgovcu Krišperju v Ljubljano. Takrat je v Trzič vozil še vlak. Nekateri čevljarji pa so se zaposlili v tovarni Peko, ker je bila konkurenca premočna.

Družine so bile v tistih časih številčne in je bilo težko prehraniti lačna usta svojih otrok. Zato so redili kure in drobnico - ovce in koze. Živali so pasli predvsem otroci. Za nagrado so si prislužili kos kruha, ki so ga z užitkom "pospravili". Vrhovnikovi - (danes Rozmanovi) in Ribnikarjevi so imeli tudi krave. Ribnikarjeva (Tekčeva) krava je imela v ulici svojo štalo, ki je bila po izgledu podobna drugim hišam. Stari gospod Karel Dobrin (Fortunar) pa je imel celo konja in navihanega kozla, ki se je rad s kom poigral, ako ni pazil. Nekoč je kozel pobutal od zadaj tudi svojega gospodarja, da je padel čez rob po bregu.

Ko se je stari gospod pobiral s tal, je govoril: "Jaz sem gospodar pri hiši" - in kozel je moral pri priči od hiše. Otroke so zaposlili tudi tako, da so na pobočju Kokovnice nabirali suhljad, ker je bila kurjava predvsem zelo draga. Velika smolnata grča je bila prava trofeja, ob kateri so se kar zasvetile oči; v peči pa je tako lepo cvrčala, da je kar igralo srce.

V mestih in večjih trgih stojijo ponekod vodnjaki. Kurja gasa pa ima znameniti vodnjak - korito, t.j. obzidano vdolbino na prostem, katero napaja studenčnica speljana na pipo (šterno), iz katere je svojčas noč in dan tekla voda z močnim curkom. Na koritu so prali perilo in zajemali vodo za gospodinjstvo, ker ni bilo pralnih strojev in mnoge hiše niso imele vodovodne napeljave. Ob koritu je bil postavljen lesen plošč - perilnik, na katerem so otepali perilo. Pozno v noč so se slišali udarci peric, saj so bile delovne ure "zastonj" - voda pa tudi. Pri koritu so prali perilo v vseh letnih časih. Perice so prihajale h koritu ne le iz Kurje gase, ampak tudi iz bližnje okolice, odhajale pa s škafi opranega perila na glavi. Gotovo je bilo največ opranih plenit, saj je bilo v Kurji gasi veliko otrok. Otroci so se radi igrali tudi pri koritu, se škropili z vodo in spuščali ladjice.

Življenje v Kurji gasi ni bilo samo delovno, ampak je bilo tudi pestro, razgibano in zabavno: v njej so živeli zanimivi ljudje in se ukvarjali z vsem mogočim.

Čevljar Jože Ribnikar (oče Vinka Ribnikarja, akademskega kiparja) je v prostem času rezbaril, iz lesa je izrezoval nabožne kipe (skulpture). Predvsem pa smo ob božiču občudovali njegove znamenite jaslice s premikajočimi pastirci, angelci in gibljivimi napravami, ki so zapolnjevale vso sobo in nam pričarale čar svete noči ter nam vsem pomenile veliko doživetje - ne le otrokom.

Kurja gasa je imela tudi svojega Miklavža. To je bil Stanko Oblak, ki je imel žametni glas in mehke roke, s katerimi je ljubeznivo božal otroke. Bil je kot rojen za to vlogo. Gospod Zakrajšek - tedanji kaplan mu je dal star mašniški plašč, kapo in palico pa si je sposodil v Ljubljanskem gledališču.

Pesniška duša "Kurje gase" pa je bil čevljar Anton Dobrin (Fortunarjev Tona). Rime je stresal kot iz rokava in je govoril kar v verzih, če je bil malo "dobro volje". Kurja gasa je slovela po dobrih pevcih, ki so prepevali v cerkvenem pevskem zboru, ki ga je tedaj vodil organist Martin Planinšek.

(nadaljevanje na naslednji strani)

(nadaljevanje s prejšnje strani) Bil je velik glasbenik. Ustanovil je tudi orkester, ki je igral pri svečanih sv. mašah ob velikih praznikih in tudi na operetah, ki so jih prirejali na Skali. V operetah in na igrah pri Prosvetnem društvu so nastopali tudi gasarji. Med njimi je bil eden brez posluha, zato so mu dodelili stransko vlogo. "Proslavil" se je z edinim stavkom, ki ga je spregovoril med vso igro in ta je bil: "Urška, al' že spiš?". Gasarji so imeli radi glasbo. Iz hiš se je slišalo petje, igranje citer, kitare, iz Dobrinove hiše pa tudi igranje violine in čela.

Pri mežnarju Vrhovniku so skrbeli za zvonjenje in za cvetje na oltarjih v župnijski cerkvi. Peter Hafner (Bitenčev) pa je hodil veliko let zvonit in mežnarit k cerkvi sv. Jožefa. Priljubljen običaj v Kurji gasi je bilo nošenje kipa Marije pred Božičem, ki je po svetopisemski zgodbi iskala zatočišče, kjer naj bi povila svojega sina Jezusa. Marijin kip so nosili od hiše do hiše ob molitvi in petju nabožnih pesmi. Vsako noč je Marija prenočevala v drugi hiši, kjer so njen kip postavili na posebno pripravljen hišni oltarček. Zadnji - deveti večer pa je Marijo sprejela v goste gospa Mici Rodarjeva. Oltar je postavila na svojo posteljo, sama pa si je postlala kar na tleh, da bi čimbolj podoživela Marijino stisko.

Čevljarji so bili veliki ljubitelji ptic pevk; imeli so jih v kletkah obešenih na stenah svojih delavnic, da so jim ptice s svojim petjem krajšale čas. Radioaparat so tedaj imeli le redki bogati posamezniki. Gospod Janez Slapar (Muline) je nekoč podaril mojemu možu kanarčka, ki ga je naučil žvižgati tedanjo himno "Naprej zastave Slave!" Ptič je znal zapeti vso himno, ko pa je postal starejši, se je včasih zmotil. Tedaj je naredil kratek premor, kot da premišljuje, kako gre napev naprej, potem pa je začel žvižgati himno gladko od začetka do konca - ob našem velikem odobravanju in veselju.

Tesna Kurja gasa se na enem kraju na Klancu združi s Cerkveno ulico in tam se odpira lep pogled na mogočno farno cerkev. Na drugem koncu, kjer se je Kurja gasa včasih končala vrh stopnic Kurnikove poti pa je pogled splaval na prelep velik travnik, ki je danes pozidan s stanovanjskimi bloki nad Cankarjevo cesto. Sredi travnika je bil bajer - izvir čiste vode. Počez travnika je bil velik kup zemlje, ki je otrokom predstavljal hribček. Na travniku so se igrali otroci in nanj so hodili šolarji. Nadvse živahne pa so bile na travniku gasilske veselice in planinska rajanja s plesom in srečelovom. Na robu travnika je bila speljana pot, po kateri so zjutraj hiteli delavci na delo, popoldne pa so se po njej sprehajale matere in stare matere z otročički in vozički. Ko imata noč in luna svojo moč pa so se tam ob poti stiskali zaljubljeni parčki. Opisala sem Kurjo gaso in povedala nekaj zgodb o ljudeh in življenju pred drugo svetovno vojno. V Kurji gasi sem nekoč živela s svojo družino tudi sama. Zato rada hodim mimo blokov po kurji gasi. Marsikaj se je spremenilo do današnjih dni, ostali pa so spomini.

METKA KAVČIČ-ROBEŽOVA

IZ ZGODOVINE TRŽIŠKE ŽELEZNICE

Praznujemo 150 let odkar je stekla prva železnica na Slovenskem. O tem dogodku so leta 1846 "NOVICE" objavile celo pesnitev z naslovom "Perva vožnja po železnici", ki je bila opravljena na progi Maribor-Celje. Šest desetletij za tem dogodkom pa steče lokalna železnica Kranj-Tržič, ki je tako postala za več desetletij pomemben dejavnik v sistemu lokalne zgodovine. Zato je prav, da se v tem jubilejnem letu spomnimo tudi nanjo in sicer bolj s humoristične strani.

Zgodovinske podatke o tržiški železnici smo našli v delih Ivana Mohoriča (*Zgodovina železnic na Slovenskem, Zgodovina gozdarstva in obrti v Trziču, Bombažna predilnica in tkalnica v Trziču*), druge pa iz spominov starejših Tržičanov. Nekaj tega smo zapisali za bralce *Tržiških razgledov*.

Med vsemi lokalnimi železnicami ima tržiška najbolj pestro zgodovino. Ko so začeli graditi železniške proge po Sloveniji, si je Tržič dolga leta prizadeval, da bi dobil železniško zvezo, ki jo je proti koncu 19. stoletja nujno potrebovala razvijajoča se tržiška industrija. Tržiška občina je poudarjala, da ima Tržič kot industrijsko najbolj razvit kraj na Kranjskem pravico, da dobi železniško zvezo za tovorni in zasebni promet. Akcija za zgraditev te proge je trajala celih dvajset let. Prvotna zamisel, ki pa se ni uresničila, je bila, da bi železnica vezala Tržič skozi ljubeljski predor s Celovcem; prek Škofje Loke in Poljanske doline pa s Trstom. Od vseh predlogov in idej je na koncu ostal le načrt za gradnjo lokalne proge Tržič-Kranj.

Spomladi 1906 so dr. Karel Born, Andrej Gassner in tržiški župan Karel Mally zaprosili za gradbeno dovoljenje in ga 22. avgusta še istega leta dobili. Gradnja železnice je trajala dve leti, stroške so krili s posojilom in prispevki interesentov. Poleti 1908 je železnica že stekla. Tržičani so bili dokaj razočarani, ker so računali, da bo končna postaja v bližini glavnega trga, tam nekje okoli Glanzmanove vile. Obstoječa lokacija postaje nikakor ni ustrezala razvoju potniškega prometa. Negativne posledice tega so se pokazale po nekaj desetletjih.

Ni naš namen razpravljati o ekonomskih vidikih te proge, pač pa o tem kako imenitno se je bilo v začetku peljati z vlakom. Vožnja je prišla za nekaj časa kar v modo (kot danes izlet v Gardaland). Ljudje so kar tekmovali, kdo se bo bo prej pobahal, da se je že peljal z vlakom. Eden srečnežev, ki se je med prvimi peljal s tržiškim "ajzenponom" je bil Janez iz Kovorja; tako so mu pravili tisti ki so ga poznali. Ker pa je bil "varčen Gorenjec", se je odločil, da bo ceneje, če se popelje samo iz Tržiča do Križev. Zgodaj zjutraj se je napravil v nedeljsko, zakmašno obleko, vzel še velik črn dežnik, za vsak slučaj in jo mahnil peš v Tržič na železniško postajo. Za nekaj krajcarjev je kupil karto do prve postaje, zavpil strojevodju, da ne pozabi v Križah ustaviti, stopil v vagon III. razreda, ki je bil opremljen z lesenimi, golimi klopmi, sedel je k oknu, slovesno prižgal ozko cigaro-viržinko in bil nadvse ponosen, da je v vlak. Sprevodnik je zapiskal, prometnik je dal znak za odhod, lokomotiva je zahropla in zaukala ter jo ubrala proti Križam. Klanec pod Pristavo je le s težavo zmogla, na vrhu pa je šlo že normalno. "Križe", je zavpil sprevodnik, da je Janeza kar vrglo s sedeža, pa še vrata so malo protestirala, ko je izstopal. S klobukom je pomahal sprevodniku in strojevodju ter počakal, da je vlak odsopihal. Tedaj pa ga je obliil mrzel pot, ko je pogrešil dežnik in se spomnil, da je le-ta malopridnež ostal v vlak in se brez karte pelje v Kranj.

TRŽIŠKI RAZGLEDI

NASLEDNJA ŠTEVILKA BO DVOJNA
IN BO IZŠLA V MESECU AVGUSTU.

Ko je hotel na postaji počakati povratka, so mu na postaji prijazno povedali, da se ne splača, ker se vlak vrne šele zvečer. Ker pa se je Janez bal za svoj edini dežnik, je vzel pot pod noge in jo peš mahnil v Kranj. Na železniški postaji ga je že čakal dežnik, ki ga je poštene sprevodnik prinesel v prometno pisarno. Janez je od veselja šel "na en pir", se odžejal in se spet peš vrnil v Kovor. Potem se je lahko pobahal, da se je že peljal z "ajzenponam"!

V tistih letih so se Tržičani radi vozili z vlakom, vendar pa se brez "pape in pupe" na daljšo pot ni šlo. Še preden je vlak pretegnil, je marsikdo od potnikov že začel jesti pohane bederce in do Križev je bil prvi obrok že pod streho. Drugi spet, pa so napravili kulinarčni izlet do Nakla, izstopili, se zaustavili pri Marinšku v gostilni in si privoščili pečeno kokoš, ki je še malo pred njihovim prihodom veselo kokodajsala na dvorišču gostilne.

Tudi o hitrosti tržiškega hlapona so se pletle različne anekdote. Tako se je kmalu po otvoritvi te proge zgodilo, da je šel domačin Cene ob progi in dohitel vlak, ki je počasi sopihal v klanec proti Križam. "Kam greš", je zavpil strojevodja, ki je Cenetu poznal. "V Križe", je zavpil Cene. "Stopi gor in se pelji z mano", ga je povabil "mašinfirar". "Nimam časa, da bi se vozil sedajle z ajzenponam, se mi preveč mudi", je odbrusil Cene in jo urnih korakov ubiral proti vasi. Včasih so tudi navihani otroci poskrbeli, da je vlak v klancu opešal, ker so mazali tirnice z milom, tako da je moral revež nazaj na postajo v Tržič po zalet.

Kljub dobrim in slabim stranem je tržiška železnica služila za potniški in transportni promet skoraj šest desetletij. Leta 1966 so jo nepreklicno upokojili, ali poslali na "čakanje" spečega princa s kapitalom, če bi jo bilo potrebno ponovno rehabilitirati.

M.M.P.

NAŠE ZAVAROVANE RASTLINE

(2. nadaljevanje)

-Clusijev svišč (*Gentiana clusii*), ali encijan, je zeljnata trajnica, ki zraste od 4-10 cm visoko in to v maju, juniju in juliju. Podoben je Kochovem svišču, ki raste bolj na vulkanskih tleh tj. na Pohorju, Smrekovcu in na Komnu. (1947)

-Gorska logarica (*Fritillaria tenella*), je lilijevka in raste na območjih, ki so pod vplivom morja. (1976),

-Froelichov svišč (*Gentiana froelichii*), je endemit Savijskih Alp in vzhodnih Karavank. (1947),

-Rumeni svišč ali Košutnik (*Gentiana lutea*), je zeljnata trajnica od 45 do 140 cm visoka in raste julija in avgusta. Zavarovana je od leta 1922. Ljudje so izkopavali korenike, ki vsebujejo zdravilne grenčine. Raste tudi pri nas.

-Blagajev voljčin (*Daphne blagayana*), je zimzeleni grmiček, ki raste do 30 cm visoko, v aprilu in maju. Je endemit (endemit - omejenost na določeno območje) Balkanskega polotoka in raste v Sloveniji v dolini Trebuše, Polhograjskih dolomitih, spodnjem toku Savinje in na Kozjanskem. (1898),

-Sternbergov klinček (*Dianthus sternbergii*), je zeljnata trajnica, visoka do 20 cm in cvete od junija do avgusta. (1947),

-Alpska možina (*Eryngium alpinum*), je zeljnata trajnica visoka 30 do 80 cm ter cvete v juliju. Najdemo jo v Julijcih, na Poreznu in Črni prsti. (1947),

-Močvirski tulipan ali logarica (*fritillaria meleagris*), je zeljnata trajnica, ki zraste 10-35 cm visoko in cveti v aprilu. Njeno rastišče je na Ljubljanskem barju ter v porečju Poljskave. Zavarovana predvsem zaradi izsuševanja rastišč. (1947)

-Kranjska lilija (*Lilium carniolicum*). Ta zeljnata trajnica zraste 25-80 cm visoko in cveti v juniju in juliju. Najdemo jo v predgorju Savinjskih - in Julijskih Alp ter v Karavankah. Zavarovana je od leta 1947 in jo lahko zamenjamo s turško lilijo, ki pa ima mesnato rdečo barvo cvetnih listov,

-Narcisa (*Narcissus stellaris*), je zeljnata trajnica od 20-30 cm visoka in cvete v marcu, aprilu in maju. Rastišče ima v Karavankah na Golici in tudi v Pomurju. (1947)

-Avrikelj (*Primula auricula*), je zeljnata trajnica, 10-20 cm visoka in cvete v maju in juniju. V Zasavju in Trnovskem gozdu se je na senčnih mestih ohranil še od ledenih dob in je glacialni relikv (ostanek ledene dobe). (1922),

-Murka, rdeča in črna (*Nigritella sp.*), je 5-15 cm visoka in cvete v maju, juniju in juliju na Notranjskem Snežniku in le redko v Julijcih. Rdeča murka ima valjasto oblikovano socvetje, črna pa stožicasto socvetje in raste povsod drugod. Imenu ne odgovarjata vedno imenovani barvi, saj najdete cvetje od belih preko rožnatih do temnih cvetov. Torej je važna oblika socvetja. (1922),

-Panonski svišč (*Gentiana pannonica*), je zeljnata trajnica, ki raste 20-60 cm visoko in cvete v mesecu juliju. Rastišča so v Julijskih Alpah, na Pohorju, na Poreznu in tudi mi imamo rastišče na Košuti. (1947),

-Bodika (*Ilex aquifolium*), je skupina grmičkov ali do 120 m visoka drevesca. Cveti v maju in juliju ter je zavarovana od leta 1947. Raste v zahodnem delu Slovenije, na severnih pobočjih Zasavskega hribovja in na Kozjanskem,

-Planika (*Leontopodium alpinum*), je zeljnata trajnica 5-10 cm visoka in cvete v juliju, avgustu in septembru v Julijskih in Savinjskih Alpah ter Karavankah in je poleg Blagajane prva zaščitena rastlina. (1898),

-Brstična lilija (*Lilium bulbiferum*), je zeljnata trajnica z 45-100 cm višine; cvete v juniju in juliju v zahodni Sloveniji. Podobna je *Lilium croceum*, ki pa nima značilnih zarobnih brstičev in uspeva le na Snežniku in bližnji okolici. (1976),

-Velikonočnica (*Pulsatilla grandis*), je zeljnata trajnica 10-25 cm visoka in cvete v marcu ter aprilu. Rastišče pa je samo na Boču. (1947),

-Kranjski jeglič (*Primula carniolica*), je trajnica visoka 10-20 cm in cvete aprila in maja v dolini Trebuše, Divjem jezeru, v Iškem Vintgarju in Borovniškem pecku. Je endemit in zavarovan od leta 1922,

-Rjasti sleč (*Rhododendron ferugineum*), je zimzeleni grmiček do 90 cm visok in je podoben dlakavemu sleču, le da nima dlake, temveč rdeče lise na spodnjem delu listov. (1947),

-Rumeni sleč (*Rhododendron luteum*), je grm do 2 m visok in cveti aprila in maja. Raste le v Boštjanu pri Sevnici in Gabru pod Gorjanci. (1976),

-Širokolistna lobodika (*Ruscus hypoglossum*), je zeljnata trajnica, dolga od 20-40 cm. Cveti v aprilu po vsej Sloveniji. (1976),

-Tisa (*Taxus baccata*), je grm ali do 15 m visoko drevo. Cvete v aprilu in marcu, v naravi je redka, pogosto pa kultivirana. (1976),

-Bela žrdana ali jajčasta mušnica (*Amanita ovoidea*), je goba smetanove barve z belimi lističi, klobuk je okoli 20 cm širok, bet pa meri okoli 30 cm v višino. Raste julija avgusta in septembra na Koperskem. (1976).

To bi bile pretežno vse zavarovane rastline, katere ne bi trgali. Najlepše bi bilo, da naredite tako, kakor pojem v moji pesmi Komna: "Če vas v gore spet vleče, pustite nam rož'ce cvetet!" Na ta način bi ohranili lepo naravo tudi tistim obiskovalcem naše čudovite slovenske zemlje, ki prihajajo tudi od drugod. Kajti tako bomo na našo lepo domovino še bolj lahko ponosni. Vaš prijatelj in gorski stražar: HELI ZECH

SIJAJ, SIJAJ SONČECE

Ob zaključku šolskega leta so tržiški vrtci na zadnji dan v maju v Kino Tržič pripravili prisrčno prireditev. Otroci iz vseh treh vrcev so svojim staršem in obiskovalcem pokazali, s čim vse se ukvarjajo in kaj vse so se naučili v tem letu.

TRŽIŠKE POLETNE PRIREDITVE

2. junija 1996 zvečer je bila otvoritev Tržiških poletnih prireditev, zvrstili so se že številne prireditve ob cerkvi Sv. Jurija, ki ji občina te dni obnavlja fasado. Koncert CPZ Ignacij Hladnik, KoZ PEKO in zbora iz Sel na Koroškem, otroški žur, komedija Prva klasa in nastop pihalnih orkestrrov Gorenjske so že mimo, vendar bodo prireditve potekale tja do septembra. Otvoritvi sta prisostvovala tudi nakelski župan Ivan Štular in radovljiški župan Franc Černe.

30 LET KARAVANK

Folklorna skupina Karavanke praznuje svojo 30-letnico. Z otvoritvijo razstave v pavilijonu NOB, še posebej pa z jubilejnim večerom v petek, 14. junija, so predstavili svoja prizadevanja za ohranjanju našega narodnega izročila. Vsem plesalcem, vodstvu, koreografom in podpornikom želimo še mnogo uspešnih let.

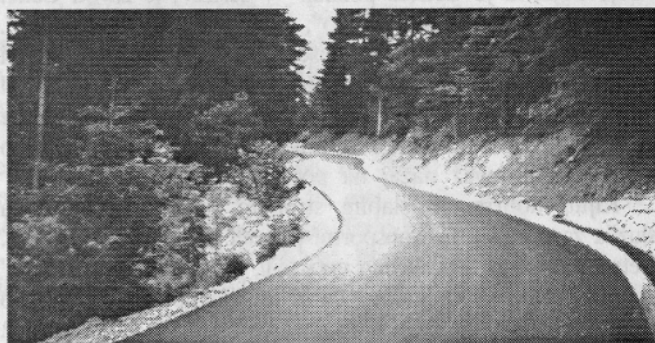
JAZ, BRATJE, PA VEM ZA DOMOVINO...

Na večer pred praznikom slovenske državnosti je v Osnovni šoli Bistrica potekala prireditev v organizaciji Občinskega sveta in ZKO Tržič. Slavnostni govornik je bil predsednik OS Peter Smuk. Številne kulturne skupine od Pihalnega orkestra Tržič, CPZ Ignacij Hladnik, FS Karavanke, plesne skupine Valkulta, citrarja Staneta Bitežnika, pevskega zbora kolektiva OŠ Zali rovt in ansambla Zarja do recitatorjev Vesne Štefe in Janeza Kikla ter scenarista prireditve Borisa Kuburiča so na pripravili večer, ki nam je Tržičanom lahko v veselje in ponos.

DEL STARE PRAVDE

V ponedeljek 3. junija 1996 so priredili prebivalci Doline zaporo ceste v Dovžanovi soteski za težke tovornjake, ki odvažajo hlodovino iz jelendolskih gozdov. Novi lastniki ali izkoriščevalci teh gozdov že dolgo pozabljajo na obljubo, ki jo je dal nekdanji lastnik Born: "JAZ IN MOJI NASLEDNIKI PREVZEMAMO DOLŽNOST UREJEVANJA IN VZDRŽEVANJA TE CESTE". To obljubo je izrekel zato, ker so se občestni lastniki parcel odpovedali odškodnini za razširitev ceste, ki je omogočila Bornu intenzivnejši promet na cesti. Odgovornim na občini bi bilo v pogajanjih veliko lažje, če bi vedeli za stare in nepretečene pravice in dolžnosti, ki naj bi veljale tudi za današnje lastnike jelendolskih gozdov. Zapora ceste je lahko le skrajna oblika pogajanj, saj so ob takšni zapori na žalost najbolj prizadeti prebivalci Doline in Jelendola.

UREJENI CESTI V PALOVČE IN POTARJE

Prav po osamosvojitvi se v Sloveniji pospešeno grade ceste. Ne samo za državo, ampak tudi za vsako občino je nova ureditev kakega cestnega odseka velika pridobitev. Asfalt na novo urejenih krajih spremeni podobo teh krajev. Tako smo prebivalci občine veseli pred dvema mesecema izvedenega asfaltnega posega skozi Palovče, ob dnevu državnosti pa asfaltiranja ceste iz Loma na Potarje.

ALI RES SPORNA PITNA VODA?

Tisk v zadnjem tednu zopet piše o problematiki pitne vode iz Črnega gozda v Podljudelju. Sprašujejo se, ali bo res treba evakuirati 15 hiš s tega področja. Občina bi morala zbrati potrebna sredstva za ureditev tega problema, ob tem pa ne bi smeli pozabiti, da je vodovod do mesta zgrajen večinoma iz azbestnih cevi. Kaj torej potrebujemo - dobro vodo ali gradnje na Mošeniku, ki jih sproti odplavlja voda?

TRŽIŠKI RAZGLEDI

TRŽIŠKE RAZGLEDE IZDAJA OO SKD TRŽIČ. ČASOPIS JE VPISAN V EVIDENCO JAVNIH GLASIL, KI JO VODI URAD VLADE ZA INFORMIRANJE POD ZAPOREDNO ŠTEVILKO 1174. UREJA UREDNIŠKI ODBOR. GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK: JANA PRIMOŽIČ NASLOV UREDNIŠTVA: UREDNIŠTVO TRŽIŠKIH RAZGLEDov, P. P. 141, 64290 TRŽIČ. TELEFON UREDNIŠTVA: 064/53 016. CENA POSAMEZNE ŠTEVILKE 40,00 SIT. RAČUNALNIŠKI PRELOM: ASTRUM D.O.O., TRŽIČ • TISK: TISKARSTVO UZAR, TRŽIČ. NAKLADA 1.500 IZVODOV.